

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

637. Qualiter Translatarius relevetur ab onere justificandi gratiam translationis ex quasi possessione exigendi pensionem respectu talis, qui non confenfit pensioni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

namque est, agi ex ipsis literis, & simul ex instrumento translationis, in quo consumitur, & perficitur gratia translationis. Unde hæc tria necessaria sunt exhibenda coram Judice pro substantiando hoc processu executivo; nempe litera reservationis pensionis, facultas transferendi, & instrumentum translationis facta, quæ omnia non tantum singula considerantur, sed tanquam simul unita, & ordinata ad unum finem, ita ferè Lott. n. 303, & ex eo Corrad. loc. cit. n. 55. Et sic, cum dictum instrumentum habeat in ventre dictam reservationem vigore facultatis transferendi, hæc tria non sunt considerata distinctim, & per se, sed mixtim, & tanquam constituenta unum integrale. Corrad. *ibid.*

6. Porro via hæc ex parte translatarii dupliciter intentari potest. Primò dirigendo processum ad finem obtinendi contra titularem sententiam declaratoriam incursis censurarum, in literis reservationis contentarum. Secundò dirigendo processum ad finem simpliciter compellendi titularem solvere per capturam personæ, sequestrationem, & subhastationem bonorum. Qui duo processus, etsi intendantur in eundem scopum, nempe cogendi debitorem ad solvendum, quia tamen nituntur diversis mediis, diversimodè instituuntur juxta diversam naturam unius mediæ ab alio. Lott. num. 309. Hinc, dum translatarius intentat processum pro obtinenda declarativa, de essentia, & substantia hujus processus est, post productionm literarum, & instrumentum processum, quatuor fieri citationes monitoriales distinctim executas, pro totidem audientis ad dicendum, se paruisse literis, ex quibus citationibus constituatur contumax in parendo; uti enim sine hac contumacia non potest decerni declaratoria, ita nec in materia Censurarum potest constitui contumacia, nisi canonicè monito debitore. Lott. à num. 310. Idque, nempe quòd monitioni præmittantur dictæ quatuor citationes, potiùs invaluisse ex stylo Curie, quàm ex rigore Juris, dicit n. 313. ex Mandos. *trac. de monit. q. 11. & q. 36.* Dum verò translatarius simpliciter agit pro executione, seu mandato executivo, non est necessaria aliqua terminorum servatio: Nimirum neque jam dictorum quatuor, neque aliorum quatuor, quos aliàs de stylo fori in quolibet Judicio summario servari oportet. Lott. n. 315, licet n. 316. dicat, eos omnino necessarios, ubi proponerentur literæ inæquibiles, & reus instrueret sibi processum pro absolutione. Neque pro substantia istius processus exigitur libellus aliquis; quia in summaris, qualis est, & dicitur omnis causa executiva, talis solemnitas rejicitur. Lott. à num. 338.

Questio 636. An translatarius, utcumque demum intendens agere contra titularem, qui non consensit translationi, ad concludendum processum suum teneatur intimare literas, & instrumenta reservationis ei, à quo petitur solutio, & easdem justificare?

1. Respondeo ad primum affirmativè: Sic enim Rexigit manifesta ratio finis, ut ei, à quo petitur solutio, intimetur dictæ literæ, ut eis visis deliberare possit, an contendere, vel cedere debeat. Lott. cit. q. 40. n. 345.

2. Respondeo ad secundum primò: Quo ad ju-
P. Leuten. Fori. Benef. Tom. III.

stificationem illam translatarius eodem jure, & privilegio uti potest, nec plus gravari debet, quàm gravaretur quò ad hoc ipse transferens. Lott. num. 346. Proinde translatarius non tenetur justificare reservationem primitus factam, nisi quatenus ipsa transferens teneretur, & consequenter, si dicta reservatio proponeretur facta motu proprio, uti tunc non teneretur eam justificare pensionarius (cum ea sit vis gratiæ motu proprio facta, ut Papa censeatur ex comperta veritate suppositorum eam fecisse, ac sic nullà alià opus sit justificatione, ut Abb. in c. dudum, de privileg. nu. 3. Gabriel. de claus. conclus. 2. n. 89.) ita nec translatarius. Lott. n. 348. & 349. juxta decis. Rota in Firmam. pens. 26. Feb. 1626. & 23. Jan. 1627. ubi dictum, quòd eadem ratione remittitur necessitas justificandi respectu gratiæ ipsius translationis, quando ea esset concessa motu proprio, nisi forte, ut Rota decis. 645. nu. 3. p. 1. Recent. respectu alicujus qualitatibus Papa habuisset relationem ad narrativam ipsius translatarii per verba consueta: *ut asserit.*

3. Respondeo ad secundum secundò: Extra hunc casum reservatæ pensionis purè motu proprio, translatarius teneretur gratiam justificare, nisi ab hoc onere releveretur ex possessione, seu quasi possessione. Lott. cit. n. 349.

Questio 637. Qualiter translatarius releveretur ab onere justificandi gratiam translationis ex quasi possessione exigendi pensionem respectu talis, qui non consensit pensioni?

1. Respondeo primò: Quando ipse translatarius est in dicta quasi possessione exigendi, peritque in ea manuteneri, ac pro decursis, & decurrendis terminis sibi relaxari, seu concedi mandatum executivum, ad nullam teneretur justificationem; nempe neque literas reservationis, neque habilitatem suam, aut transferentis, teneretur justificare, sed sufficit ostendere literas expeditas, & translationem factam sequè esse in quasi possessione exigendi. Lott. cit. q. 40. n. 350. citans Mohed. decis. 9. n. 1. de caus. poss. & propriet. Put. decis. 239. nu. 2. l. 1.

2. Respondeo secundò: Dum translatarius nunquam adhuc exegit, transferens tamen exegit, per tempus aliquod etiam longum, non tamen longissimum, & translatarius agit contra titularis successorem, qui non consensit, nec solvit, teneretur translatarius tam suam translationem, quàm gratiam transferentis justificare; cum enim in judicio duo asserat; nempe subjectum transferibile, quod pendet à justificatione reservationis, & factum translationis, quod pendet ab eo, an ea legitime facta sit in personam habilem; dum ab eo, à quo petitur solutio, utrumque negatur, utrumque etiam ab actore est probandum. Lott. n. 351. & 352. Neque dicas, non esse gravandum translatarium, saltem in justificando gratiam reservationis, stante quasi possessione transferentis, cujus jure utitur. Nam etsi transferenti competierit possessorium summarissimum retinendæ, etiam contra hunc novum successorem, qui nusquam solvit juxta dicta supra. Competere tamen idem non potest translatario, utpote in quem non transfertur possessio, quæ fuerat apud transferentem, juxta quoque dicta supra, & sic translatarius non cogitur in hoc casu justificare, tanquam impeditus uti jure in se transmissio, sed tanquam non valens uti jure in se
D d 2 non

non transfuso, quin potius extincto. Lott. num. 353. & 354.

3. Respondeo tertio: Dum tamen quasi possessio illa transferentis fuit non solum longa, sed etiam longissima 30. annorum, translatus non tenetur ad justificationem gratiæ transferentis. Lott. num. 355. eod quod tunc præsumptio veritatis narratorum non oriatur translatus ex quasi possessione, quæ ipse utatur, sed ex præscriptione longissima; cum verisimile non sit, pensionem per adeo longum tempus fuisse exactam, & solutam, si gratia non fuisset justificata.

4. Respondeo quarto: Si neque transferens unquam adhuc exegit, sine dubio translatus tenetur ad justificandum non tantum translationem, sed & ipsius reservationis literas. Lott. num. 359. nisi ageretur contra illum, qui pensioni consentit; tali enim consensu supposito, sufficit justificare gratiam translationis, quæ ut plurimum consumitur circa habilitatem personæ, & qualitates expressas, quantumcunque non necessarias; ex enim omnino sunt justificandæ de ipso tempore translationis. Lott. num. 360. Unde etiam, si quis narravit se inhabilem, sed dispensatum, tenetur exhibere dispensationem, & justificare causam in ea narratam. Lott. num. 361. ex Decio in c. correctæ. n. 11. de confirm. utili vel inutili.

De extinctione pensionis.

Questio 638. An privatio beneficiorum extendat se ad pensiones, ita ut si quis privetur, aut privandus sit beneficio ob delictum, eo ipso quoque privetur, & privandus sit pensione Ecclesiastica, si quam habet, etiam dum id non exprimitur?

Respondeo: Præcendendo à stylo in contrarium, de quo testatur Farinac. apud Tond. loc. mox citand. id in genere dici non posse, quia nomine beneficii, præcipue in pœnalibus, & odiosis non venit pensio. Tond. qq. benef. p. 2. c. 1. § 4. n. 96. 97. juncto nu. 101. citans Gratian. discept. for. c. 397. n. 14. Sic quoque Card. de Luc. de pens. d. 49. n. 4. ait: quod licet pensiones Ecclesiastica retervata, ut tales pro Clerico assumentur beneficiis, eorumque jure censentur (intellige, etiam respectu amissionis earundem) atramen certum sit, facilis in criminoso tolerabilem esse pensionis retentionem, quam beneficii; cum pensio non percutiat substantiam beneficii, nec jus spirituale tribuat super fructibus.

Questio 639. An ob hæresim extinguatur pensio?

Respondeo: Hæreticum non solum uti beneficiorum obtinendorum, ita etiam pensionum incapax esse Tond. loc. cit. nu. 117. citans Ricciul. tr. de person. extra grem. Eccl. existentibus. l. 5. c. 19. nu. 7. juxta dicta à nobis supra; sed etiam privari pensionibus obtentis. Lott. l. 1. q. 42. nu. 51. Ventrigl. to. 2. annot. 11. §. 3. n. 31. id ipsum extendentes ad hæretici filios, ac nepotes, ac citantes pro hac extensione Tho. Sauch. in sum. l. 2. c. 28. nu. 36. & Rotan in Conchens. pens. 6. Martii. 1609. quæ est decis. 123. p. 3. Recent. Intelligique hoc ipsum tam de filiis illegitimis, quam legitimis, ne majus privilegium habeat luxuria, quam castitas, ait Ven-

trigl. *ibid.* Item intelligi de nepotibus descendentibus per lineam paternam, non verò maternam. Item privationem illam pensionum afficere hos filios, & nepotes, etiam dum pater hæreticus fuit, tantum damnatus in contumacia, dommodo sit verus contumax, subjungit Ventrigl. in fine. n. 31.

Questio 640. An pensio extinguatur ob homicidium voluntarium, aliave crimina qualificata patrata à pensionario, aut ob contractam exinde, aut ab eo, Irregularitatem?

Respondeo: Quemadmodum beneficia obtenta non vacant per homicidium, aliisque crimina, quamvis irregularitatis induciva, nisi in casibus, quibus ita jure statutum sit, etsi crimen possit esse justum motivum judici ad damnandum ad hæc pœnam privationis beneficiorum: ita pariter loquendum de extinctione pensionis, & quidem à fortiori. Card. de Luc. de pens. d. 49. n. 3. & 4. d. 47. n. 11. ubi expressè: homicidium voluntarium, aut aliud crimen, quamvis majoris irregularitatis inducivum, non causat amissionem pensionis, vel beneficii. Atque ita intrat argumentum à fortiori, ut si per homicidium, aliisque qualificata delicta, non vacant beneficia, multò minus amittantur pensiones. Unde jam patet responsio ad secundum, nimirum irregularitatem supervenientem, uti non causare vacationem beneficii, ita nec extinctionem pensionis. Card. de Luc. loc. cit. n. 11.

Questio 641. An ob bannum capitale, continens quoque confiscationem bonorum, comprehendantur quoque pensiones, ita & ut hæc transeant ad Fiscum, aut extinguantur?

Respondeo primo: Si sermo est de pensione merè temporali (intelligendum videtur, non tam de pensione laicali, hoc est, desumpta ex fructibus Ecclesiæ, & assignata laico pro ministerio aliquo temporali ei exhibito, quam de pensione alia omnino seculari assignata ex bonis aliis secularibus) ea venit sub confiscatione bonorum ad commodum fisci. Card. de Luc. de pens. d. 49. n. 7. ex Gamb. loc. paulò post. citando. si verò sermo est de pensione Ecclesiastica, ea neque quò ad commodum, seu commoditatem tranlit ad fiscum Ecclesiasticum, durante vitâ istius pensionarii delinquentis, ut expressè ex Gamb. de por. leg. l. 6. ex n. 722. & præcipue n. 240. asserit Lott. l. 1. q. 42. n. 33. Sed continuò latâ sententiâ talis banni capitalis ob delictum, tanquam per mortem civilem assimilata morti naturali extinguitur, Ecclesiâ libertatem acquirente, eo modo, quo de jurepatriatûs non transeunte in fiscum pœnalem, cum publicatione bonorum ex delicto dici solet. Card. de Luc. loc. cit. ita expressè dicens distingui, & teneri à Gamb. eod. loc. quo illum citavit Lott. Probat id ipsum Card. de Luca. num. 8. & 9. quòd, cum pensionarius per bannum capitale dicatur effici servus pœnæ, & incapax possidendi bona, ac jura, ea transire non possunt in fiscum, ita gerentem vices, & personam hæredis anomali delinquentis; neque ea stare possunt in aëre, ac sine possessore, & domino; adeoque, sicut per capitis diminutionem maximam ex banno capitali resultantem extinguitur usufructus (juxta cujus terminos, ut plurimum regulatur pensio) ita & pensio, utpote in qua tanquam jure vitalitio non datur formalis translatio de uno in alium, neque vacatio,